

Kernpraktijk 4 De les voorbereiden

Een lesplan maken betekent dat je van tevoren bedenkt hoe je het leerproces van een groep leerlingen in de door jou gewenste richting kunt sturen. Hoewel op het moment van uitvoering altijd zaken anders lopen dan je verwachtte, geeft een concreet lesplan je de gelegenheid om aandacht te hebben voor de context van het moment en de behoeftes van de leerlingen. We besteden bij deze kernpraktijk aandacht aan het scherp formuleren van lesdoelen, en het weergeven van de activiteiten van de docent én de leerlingen in een lesplan. Ook staan we stil bij de vraag welke leeractiviteiten passen bij de lesdoelen die je wilt bereiken. Leidend principe hierbij is het *constructive alignment* model.

Doelen

Je kunt concrete, haalbare en in leerlingentaal gestelde leerdoelen formuleren.

Je kunt uitleggen waarom leerdoelen een inhouds- en gedragscomponent moeten bevatten.

Je kunt voorbeelden geven van soorten leerdoelen.

Je kunt de taxonomie van Bloom gebruiken bij het onderscheiden van denkactiviteiten en het ontwerpen van leeractiviteiten.

Je kunt de begrippen *zone van naaste ontwikkeling* en *constructive alignment* in eigen woorden beschrijven, en toepassen bij het opstellen van een lesplan.

Je kunt het belang van activerende taken voor leerlingen beschrijven en jouw rol daarin benoemen.

Verwerking op school

1. Observeer een les van je werkplekbegeleider (of een andere docent). Welke verschillende lesonderdelen/lesfasen zie je? Bij welke lesonderdelen zijn de leerlingen het meest betrokken?
2. Ontwerp een les (volgens het format van de startproef) waarin in ieder geval de volgende onderdelen duidelijk zichtbaar zijn:
 - a. Concreet geformuleerde lesdoelen met inhouds- en gedragscomponentactiverende
 - b. Lesactiviteiten die aansluiten bij deze doelen
 - c. Docentenactiviteiten en controle-elementen die erop gericht zijn te borgen dat leerlingen actief deelnemen
 - d. Bespreek het lesplan op deze punten met je werkplekbegeleider, geef de les en reflecteer met je werkplekbegeleider op de les aan de hand van je lesplan.

Verplichte literatuur

Hoofdstuk 1 en hoofdstuk 2 uit: Ebbens, S. & Ettekoven, S. (2016). *Effectief leren - basisboek*. Groningen: Noordhoff Uitgevers B.V.

Verdiepende literatuur

[Akker, J.J.H. van den \(2003\). Curriculum perspectives: an introduction. In J. van den Akker, W. Kuiper & U. Hameyer \(Eds.\), *Curriculum landscape and trends*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers. \(Links to an external site.\)](#)

Biggs, J. (1996). [Enhancing teaching through constructive alignment \(Links to an external site.\)](#). *Higher Education*, 32(3), 347-364.

[Wass, R. & Golding, C. \(2014\). Sharpening a tool for teaching: the zone of proximal development. *Teaching in Higher Education*, 19\(6\), 671-684. \(Links to an external site.\)](#)